

МАРТИНОВСЬКИЙ ВОЛОДИМИР ВОЛОДИМИРОВИЧ

канд. юрид. наук,
доцент кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

ЩОДО ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДОЗВІЛЬНОЇ СИСТЕМИ ОРГАНАМИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Аналіз діяльності органів державного управління щодо здійснення дозвільної системи свідчить, що вагома частина функціонального навантаження щодо її здійснення покладається на органи внутрішніх справ. Крім реалізації повноважень з видачі дозволів на здійснення різних видів діяльності, відкриття різних підприємств і майстерень, дозволів на право користування окремими предметами і речовинами, органи внутрішніх справ також здійснюють контроль щодо видачі дозволів на інші предмети і речовини, а також зайняття певними видами діяльності, дозволи на які видають інші органи. Таким чином, цілком обґрунтованим буде твердження про те, що органи внутрішніх справ у сфері здійснення дозвільної системи займають вагоме місце і виступають особливим суб'єктом дозвільної системи. При цьому, треба зауважити, що дозвільна діяльність органів внутрішніх справ досить складна і різноманітна.

Організація роботи органів внутрішніх справ щодо здійснення дозвільної системи полягає у здійсненні його апаратом (посадовими особами, персоналом) комплексу дій (управлінських операцій), спрямованих на забезпечення упорядкованої, погодженої діяльності відповідних підрозділів щодо спільній реалізації законодавства сфери дозвільної системи й виконання інших оперативно-службових задач.

Аналіз чинного законодавства у сфері дозвільної системи, дозволяє виділити наступні задачі, що покладаються на органи внутрішніх справ у цієї сфер:

1) попередження порушень порядку виготовлення, ремонту, придбання, продажу, обліку, зберігання, перевезення, використанні і знищення предметів і речовин, щодо яких встановлено особливий режим використання, відкриття і функціонування окремих підприємств і інших об'єктів;

2) припинення виявлених порушень;

3) недопущення випадків втрати, розкрадання, зазначених предметів і матеріалів, а також використання їх не по призначенню і з протиправною метою;

4) виявлення й усунення (нейтралізація) причин і умов, що сприяли порушенню правил дозвільної системи;

5) залучення осіб, винних у порушенні правил дозвільної системи до встановленого законом відповідальності;

6) зміцнення законності.

Говорячи про соціальне призначення діяльності органів внутрішніх справ щодо здійснення дозвільної системи, на нашу думку особливу увагу слід приділити питанням виконання органами внутрішніх справ поставлених у цій сфері завдань (крім досягнення основної мети - забезпечення суспільної безпеки і суспільного порядку), також сприяють і наданню (у межах, встановлених законодавством, і наявних можливостей) необхідної допомоги окремим особам, державним органам, підприємствам, установам, організаціям і посадовим особам у реалізації прав і свобод. Однак, відразу варто зазначити, що надання такої допомоги навряд чи можна розглядати як "обслуговування" або "надання послуг". Так, будь-яка послуга припускає свободу вибору клієнтом контрагента, його право відмовитись від реалізації свого права на ту або іншу послугу без яких-небудь небажаних наслідків для себе. У випадках, коли громадянинові відділом дозвільної системи органів внутрішніх справ надається послуга щодо видачі, наприклад, дозволу на носіння і зберігання вогнепальної зброї – має місце

не свобода вибору, а вибір несвободи. Громадянин зобов'язаний отримати відповідний дозвіл у відділі дозвільної системи, у протилежному випадку за незаконне носіння і зберігання вогнепальної зброї він буде притягнутий до адміністративної, а в окремих випадках і до кримінальної відповідальності.